

Bijlage berekening prijsindex

Brief van 26 mei 2023 aan de NZa

Geachte mevrouw Raaijmakers,

In mijn brief van 9 maart 2023 heb ik de NZa geïnformeerd over de voorcalculatiepercentages ova en prijs particuliere consumptie 2024 en de definitieve percentages 2023. Helaas blijkt het in de brief vermelde percentage 2023 voor de prijs particuliere consumptie onjuist te zijn. In de berekening van het percentage is abusievelijk de aanpassing van de tarieven in het najaar van 2022 niet goed meegenomen. De correcte lijst met parameters is:

• Definitieve ova 2023	6,36%
• Raming ova 2024	4,94%
• Definitieve prijs particuliere consumptie 2023	7,02% *
• Raming prijs particuliere consumptie 2024	2,51%

Ik verzoek u bovengenoemd percentages te hanteren voor de vaststelling van de tarieven, budgetten en vergoedingsbedragen voor 2024 en de vergoedingsbedragen 2023. Dit betekent dat ook de al vastgestelde 2024 tarieven voor de medisch specialistische zorg moeten worden herzien. Hetzelfde geldt voor de door de NZa al gecommuniceerde, maar nog niet gepubliceerde tarieven, budgetten en vergoedingsbedragen.

Uiteraard betreur ik dat er een onjuist percentage is gecommuniceerd. Het berekenen van de parameters is echter mensenwerk, waarbij er een risico bestaat op het maken van fouten. Het voortvarend herstellen van fouten is daarom van groot belang. Ik waardeer dan ook de constructieve en actieve houding van uw medewerkers bij het overleg over het herstel. Om tegemoet te komen aan mogelijke vragen vanuit het zorgveld, stel ik voor om in afstemming en in gezamenlijkheid een technische briefing te organiseren.

Hoogachtend,
de directeur Macro-Economische Vraagstukken en Arbeidsmarkt,
Dr. L.M.N. Kroon

* het percentage prijs particuliere consumptie 2023 is gecorrigeerd. Dit percentage gebruikt de NZa voor het prijsindexcijfer materiele kosten.

Toelichting berekeningssystematiek

- De NZa stelt jaarlijks tarieven (inclusief budgetten, vergoedingsbedragen, beschikbaarheidsbijdragen) voor de Wet langdurige zorg (Wlz) en een deel van de curatieve zorg vast. De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd voor de ontwikkeling in lonen (ova) en prijzen (definitieve prijsindexcijfer voor materiele kosten), die door VWS worden geraamd.
- In de systematiek wordt vooruit gekeken naar de verwachte ontwikkelingen, maar ook hoe de loon- en prijsontwikkeling daadwerkelijk is geweest ten opzichte van de verwachtingen. Indien dit hoger of lager is gebleken wordt dit meegenomen in toekomstige tarieven. Dit laatste wordt ook wel de nacalculatie genoemd.
- Op 9 maart 2023 ontving de NZa ten behoeve van de tariefvaststelling de jaarlijkse brief over de ontwikkeling van lonen en prijzen. Deze brief is opgesteld door VWS en bevat de definitieve percentages over 2023 en de voorlopige percentages 2024 voor de ova en de definitieve prijsindexcijfer voor materiele kosten.
- Recent is gebleken dat het definitieve prijsindexcijfer voor materiële kosten abusievelijk door een verkeerde technische berekening van VWS te hoog is vastgesteld; het is vastgesteld op 9,99%, maar had 7,02% moeten zijn.

- De NZa is daarom verzocht om het correcte percentage te hanteren. Als gevolg daarvan maakt de NZa opnieuw een berekening voor :
 - de tarieven 2024 voor de Wlz en een deel van de curatieve zorg;
 - de definitieve beschikbaarheidsbijdragen voor 2023.

Voor de medisch-specialistische zorg (msz) geldt dat de te hoge bedragen al zijn gepubliceerd en gecommuniceerd door de NZa. Deze tarieven moet zij op basis van het nieuwe, juiste percentage corrigeren en ook naar beneden bijstellen.
- Het totale effect verschilt per sector. Dit komt doordat de verschillende zorgsectoren ook voor loon en eventueel kapitaallasten worden geïndexeerd. De tarieven kennen per sector daardoor een aparte wegingsfactor voor het loondeel en een aparte wegingsfactor voor het prijsdeel waarbij het loondeel veelal zwaarder weegt. Sommige sectoren kennen ook nog andere delen met een eigen wegingsfactor zoals de normatieve huisvestingscomponent. Bij de medisch-specialistische zorg gaat de indexering van het maximumtarief 2024 bij het herstellen van de fout bijvoorbeeld van 6,88% naar 5,91%. De weging van de verschillende onderdelen (loon, prijs, kapitaal) per sector is gebaseerd op de kostprijsonderzoeken van de NZa.
- Anders dan bij tarieven wordt de beschikbaarheidsbijdrage nagecalculeerd. Dat wil zeggen dat de definitieve indexen toegepast worden op het jaar waar de index betrekking op heeft. De beschikbaarheidsbijdragen 2023 worden dus ook gecorrigeerd met het definitieve prijsindexcijfer voor materiele kosten.
- Er bestaat een vaste systematiek voor het berekenen van de indexatie-percentages ten behoeve van de tarieven. VWS berekent op basis van CPB-cijfers de percentages en levert deze aan bij de NZa. De NZa berekent met deze percentages de tarieven voor het komende jaar voor de Wlz en een deel van de curatieve zorg.
- VWS baseert zich op de cijfers uit het Centraal Economisch Plan (CEP) dat jaarlijks in maart verschijnt. Daartoe worden o.a. de cijfers van de CEP van vorig jaar vergeleken met de nieuwe CEP (nacalculatie). Op basis daarop worden de nieuwe indexatiecijfers berekend en aan de NZa gecommuniceerd.
- Het vaststellen van de tarieven gebeurt bewust in het voorjaar om zorgaanbieders voldoende tijd te geven voor de onderhandelingen met de zorgverzekeraars en zorgkantoren.
- In 2022 was er sprake van een uitzonderlijk hoge inflatie. In de CEP-cijfers in maart 2022, die worden gebruikt voor de maximumtarieven 2023, was dit nog niet (volledig) zichtbaar. Pas in september 2022, bij de Macro-Economische Verkenningen (MEV), werd dit zichtbaar. Het hanteren van de CEP-cijfers in de tarieven zou daarom tot uitkomsten bij de Wlz en delen van de curatieve zorg leiden die onvoldoende rekening hielden met deze uitzonderlijk hoge inflatie.
- Daarom is de NZa in oktober 2022 verzocht om de tarieven 2023, bij wijze van uitzondering, te herberekenen op basis van de cijfers uit de MEV-cijfers van september 2022 in plaats van het CEP 2022 uit maart 2022.
- Dit jaar hanteert VWS weer de reguliere systematiek voor de indexaties. Daarmee zullen de tarieven 2024 door de NZa berekend worden op basis van CEP 2023. In het reguliere model wordt CEP maart 2023 vergeleken met CEP maart 2022. VWS heeft in maart 2023 de NZa middels een brief geïnformeerd over de uitkomsten. In de brief staan de te gebruiken percentages 2023 (definitief) en 2024 (voorlopig) voor het vaststellen van de tarieven 2024.
- Bij de berekening van deze percentages is gebruik gemaakt van de reguliere indexeringssystematiek, waarbij CEP maart 2023 met CEP maart 2022 is vergeleken, vanuit de veronderstelling dat dit niet zou interfereren met de bijstelling afgelopen najaar. Echter, vanwege de incidentele bijstelling in najaar 2022 met de MEV, had de vergelijking tussen MEV september 2022 en CEP maart 2023 moeten zijn doordat de bijstelling (onvoorziene) doorwerking had op de nacalculatie. Helaas is dit destijds in de controles niet geconstateerd, maar recentelijk aan het licht gekomen.